

Πατίλη γάρ συνδέεται σταθερά μὲ τὸ αἰσιόδοξο μέλλον τῆς ἐλληνικῆς ποίησης. Ο παλμός του, δὲ φρέσκος λόγος του καὶ ἡ προσεγμένη γραφή του εἶναι τὰ τεχμήρια τῆς προσφορᾶς του.

Αντώνης 'Ελευθεριώτης

ΛΕΦΤΕΡΗ ΠΟΥΛΙΟΥ : «ΤΟ ΑΛΛΗΓΟΡΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ»

Πολλὰ θὰ μποροῦσε — καὶ θὰ πρεπεῖ — γάρ πεῖ κανεὶς μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς τελευταίας ποιητικῆς συλλογῆς του Λ. Πούλιου «Τὸ Ἀλληγορικὸ Σχολεῖο» (Κέδρος, Νοέμβρης 1978). Ο μικρὸς χῶρος μὲ ὑποχρεώνει σ' αὐτὰ τὰ δύωσδήποτε λίγα. Ο Πούλιος ἀγήκει στὸν πιὸ προσωπικές φωνὴς τῆς τελευταίας δεκαετίας. Θάταν δύσκολο γάρ τοῦ ἀρνηθεῖ κανεὶς τὴν ἐπιδεξότητα μὲ τὴν δύοια συντηρεῖ μὰ φαντασμαγορικὴ καὶ ἀνεξάντλητη σὲ φραστικές ἐπινοήσεις γλώσσα. Μολογότι συχνὰ δὲν ἀποφεύγει μιὰ ὑπερβολικὰ δρατὴ λεκτικὴ αὐταρέσκεια ἢ καὶ τὴν ἐπιτηδευμένην ἀπλοϊκότητα. Ακόμα δὲ Πούλιος, οἰστρηγλατημένος ἀπὸ τὴν σχεδὸν παραισθητικὴ ἐπαγαστατικότητα τῆς ἀμερικανικῆς μπήτη (κατὰ πόσο θὰ μποροῦσε νὰ σταθεῖ μὰ καθαρὰ ἐλληνικὴ «ἐκδοχὴ» τῆς, εἶναι ἄλλο θέμα), παραμένει ἔκρηχτικὰ γεανικός, ἵσως ἢ πιὸ γεανικὴ εὐαισθησία ποὺ δρᾶ καὶ ὑπάρχει ἐτοῦτα τὰ χρόνια σ' δόλο τὸν ποιητικό μας χῶρο. Η δραματικὴ μεγαλοστορία του θάλεγα πώς ἔχει κάτι τὸ ἐφηβικό. «Οσο γιὰ τὴν τεχνικὴ τῆς εἰκονοποίησις του, μίσθετεῖ μιὰ γλωσσικὴ τραχύτητα ἔξαιρετικὰ ἐντυπωσιακή, ίδιαιτέρα στὴν προηγούμενη συλλογή του («Ο Γυμνὸς Όμιλητής»).

Ολες αὐτές οἱ ζωηρές γραμμὲς τοῦ προσώπου του εἶναι ἀποτυπωμένες καὶ στὸ «Ἀλληγορικὸ Σχολεῖο», μιὰ συλλογὴ ποὺ ἀκολουθεῖ τὸ γνωστὸ θεματικὸ προσανατολισμὸ τῶν προηγουμένων του (χαρακτηριστικοὶ εἶναι οἱ τίτλοι ΑΓΡΙΟ ΓΕΥΜΑ, ΟΠΟΙΟΣ ΔΕΝ ΑΝΤΙΣΤΕΚΕΤΑΙ ΘΑΒΕΤΑΙ ΖΩΝΤΑΝΟΣ, ΠΟΙΗΜΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΝΕΧΕΤΑΙ ΤΙΤΑΟ κ.λ.π.). Ο Πούλιος δὲν προδίγει ἐδῶ τὴν ποιότητά του, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀποφεύγει τὴν ἀπλή (καὶ, μοιραῖα, λιγότερο ἐντυπωσιακὴ πιὰ) ἐπαγάληψη. Έκεῖ δημιουργοὶ ποὺ θέλω γάρ σταθεῖ ίδιαιτέρα εἶναι κάτι ἄλλο.

Απὸ τὶς πρῶτες συλλογές του («Ποίηση 1», 1969 — «Ποίηση 2», 1973) εἶχε ἐπισημανθεῖ, πέρα ἀπὸ τὶς ἐκφραστικὲς καὶ θεματικές του καταβολὲς στοὺς ποιητὲς τῆς λεγόμενης «γενιάς τῆς μπήτη» (τοῦ Γκίνσμπεργκ βασικά), καὶ μιὰ σταθερὴ λογοκλοπικὴ διάθεση. Τὸ τελευταῖο αὐτὸ θὰ μποροῦσε ἵσως γάρ θεωρηθεῖ ἔνα «ἐποχιακὸ σύμπτωμα» ἐνὸς νέου ἀκόμια ποιητῆ, ἀν δὲν διατηροῦσε τὴν ίδια συγχότητα καὶ στὴν τρίτη συλλογή του «Ο Γυμνὸς Όμιλητής» (1977) ὅπου μὲ εἶχαν σταματήσει μιὰ σειρὰ ἀπὸ σχεδὸν αὐτούσιους στίχους τοῦ Ντύλαν Τόμας. Μιὰ πρόχειρη καὶ καθόλου ἔξαντλητικὴ — κάθε ἄλλο — ἔρευνα μοῦ ἔδειξε δτὶ φραστικὰ ενρήματα ἢ δλόκηροι στίχοι τῆς Σύλβιας Πλάθ ἔχουν γίνει ἀγτικείμενο ἀπροκάλυπτης ἀντιγραφῆς στὸ «Ἀλληγορικὸ Σχολεῖο» — χωρὶς καγένα δηλωτικὸ σημάδι τοῦ δανεισμοῦ τους. Γιὰ τὴν ἔλλειψη τοῦ χώρου, περιορίζομαι σὲ τρία μόνο χωπτὰ παραδείγματα. Στοὺς στίχους τῆς Πλάθ οἱ παραπομπὲς στὴν σελίδα ἀνθοροῦ τὴν γωνιατὴν ἔκδοσην Μπουκουμάνη σὲ μετάφραση τῆς Νανᾶς Ήσαΐα (1974). Γράφει λοιπὸν ἢ Πλάθ : «Τὸ ἀκατέργαστο ὑλικὸ / Τῶν ἀπὸ κρέας καὶ πατάτες σκέψεών μας ίδιοιοι εἰται τὴν αἴγλη / Μιᾶς ἀμβροσιακῆς ἀποκάλυψης» (σελ. 39). Καὶ δὲ Πούλιος ἀπλῶς μεταφράζοντας : «Ἄγαμεσα στὶς ἀπὸ σάρκα καὶ σπέρμα σκέψεις τῆς — ίδιοιοι εἰται τὴν αἴγλη μιᾶς ἀποκάλυψης» (σελ. 29). Ακόμα ἢ Πλάθ : «Ἡ φωλακὴ σου κραυγὴ / Πῆρε τὴν θέση τῆς ἀγάμεσα στὰ στοιχεῖα» (σελ. 85). Καὶ δὲ Πούλιος σχεδὸν ἀντιγράφοντας : «Ἡ φυσικὴ μου φωνὴ παίργει τὴν θέση τῆς / ἀγάμεσα στὰ στοιχεῖα» (σελ. 4η). Καὶ, γιὰ γάρ τελειώγω, οἱ στίχοι τῆς Πλάθ «Πε-

τρώγει τὴ βούληση. Αὐτὰ είγαι τὰ μοναχικά, σιγανὰ σφάλματα / Ποὺ σκοτώγουν ποὺ σκοτώγουν» (σελ. 79), ἀναγγωρίζονται ἀμέσως στοὺς ἀγτίστοιχους τοῦ Πούλιου : «Ποὺ πετρώνει τὴ βούληση / καὶ σκοτώγει καὶ σκοτώγει καὶ σκοτώγει» (σελ. 34). Συγολικά σταμάτησα σ' ἔφτα τέτοιες περιπτώσεις, ποὺ δὲν είγαι ἵσως οἱ μόνες. Συμπέρασμα : δ Πούλιος ὑποκύπτει στὸν πειρασμὸν τῆς λογοκλοπῆς μὲ μιὰ εὔκολη καὶ μιὰ σ υ χ ν ὁ τ η τ α ποὺ ἀπελπίζει. Καὶ είναι καιρὸς γομίζω γ' ἀγτιληφθεῖ ὅτι, γιὰ ἔναν πραγματικὸν ποιητὴν — ὅπως πιστεύω πώς εἰ τ γ α — αὐτὴν μορφὴν αὐτούπονόμευσης δὲν είγαι ἀπὸ τίς λιγότερο ἐπικίνδυνες.

ΤΑ ΟΣΤΡΑΚΑ

* τα οστρακα δε δεσμευονται απο τιποτα. προσπαθουν ν αγαφερονται αμεσα στη ζωη και τις αιθευτικες της μορφες. δεν ειγαι συλλογος, δεν κοματιζονται, δεν εξυπηρετουν τιποτα σκοπιμα, θελουν τον αιθρωπο προσωπο της ζωης και της αιθρωπιας. γι αυτο αγαπτυσσονται απο χρονια φυσιολογικα σαν μια ελευθερη συντροφια αιθρωπων που σχετιζονται μεταξυ τους με τους πρωταρχικους τροπους των απλων αιθρωπινων σχεσεων.

* η πολιτιστικη τους μορφη και η μονη θεση τους ειγαι η δημιουργια που περιμπατοποιει τη ζωη, και η αναφορα τους γινεται μονο προς το αιθευτικο δημιοτικο (λαϊκο, ζωικο) που το γιωθουν και το ερμηγευουν με την προσωπικη ευθυνη και με κανενα αλλο τροπο, κοινωνικο, επιστημονικο, καθορισμενο.

* η αντιληψη των αρχων των οστρακων ειγαι ζητημα ιδιωτικο και δε δεσμευει. δεν εξασφαλιζει, δεν προϋποθετει τιποτα. τα οστρακα ειγαι τροπος ζωης προσωπικος, ελευθερος, προπαντος προς το νεο και πρωτοτυπο ζωικα, δημιοτικα.

* οι πολιτιστικες εκδηλωσεις ειγαι ολες για τα οστρακα αναγκαιες, με του αριστη δε γινονται με κανενα τροπο και για κανενα δεσμευτικες.

* τα οστρακα σεβουται του ελληγα, του αιθρωπο.